

การพัฒนาชุดกิจกรรมการทรงท่าเพื่อลดพฤติกรรมกระตุ้นตนเอง “การกัดปกคอเสื้อ” ในนักเรียนออทิสติก

Development of Postural Activity Program to Reduce Self-Stimulation Behavior “Collar-Biting” of the Autistic Student

สุมินตรา ภมรพล

Sumintra Phamornpon

ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดนครพนม การศึกษาพิเศษ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

Occupational Therapist at Nakhonphanom Special Education Center

*Corresponding author. Email address: sumintra.yy29@gmail.com

Received: December 3, 2024 Revised: March 31, 2025 Accepted: April 30, 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงทดลองแบบสลับกลับ (The ABAB Reversal Design) มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) เพื่อศึกษาผลของการใช้ชุดกิจกรรมการทรงท่าเพื่อลดพฤติกรรมกระตุ้นตนเอง “กัดปกคอเสื้อ” ในนักเรียนออทิสติก 2) เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมกระตุ้นตนเอง “กัดปกคอเสื้อ” ของนักเรียนออทิสติกก่อนและหลังใช้ชุดกิจกรรมการทรงท่า กลุ่มตัวอย่างที่ใช้คือ นักเรียนออทิสติก เพศหญิง อายุ 7 ปี ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตาก สาขาแม่สอด เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) ชุดกิจกรรมการทรงท่า ประกอบด้วย การนั่งชิงช้าหีบห้วงใส่หลัก การนั่งบอลหีบห้วงใส่หลัก และการกระโดดแตรมโพลีนหีบห้วงใส่หลัก โดยผู้วิจัยได้เลือกกิจกรรมที่มีความหมายและเป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนชอบและสนใจที่ต้องการอยากฝึก ผู้วิจัยจึงนำการหีบห้วงใส่หลักมาฝึกร่วมกับการฝึกชุดกิจกรรมการทรงท่า 2) แบบสังเกตพฤติกรรมกระตุ้นตนเอง “กัดปกคอเสื้อ” ก่อนการใช้ชุดกิจกรรมการกระตุ้นการทรงท่า ระยะเวลาใช้ชุดกิจกรรมการกระตุ้นการทรงท่า ระยะเวลาหลังการถอดถอนการใช้ชุดกิจกรรมการกระตุ้นการทรงท่า และระยะเวลาใช้ชุดกิจกรรมการกระตุ้นการทรงท่า 3) แผนการสอนเฉพาะบุคคลด้วยชุดกิจกรรมการทรงท่า วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย

ผลการวิจัยปรากฏว่า นักเรียนออทิสติกมีพฤติกรรมกระตุ้นตนเอง “กัดปกคอเสื้อ” หลังการใช้ชุดฝึกกิจกรรมการทรงท่า แล้วพบว่าเมื่อพฤติกรรมกระตุ้นตนเอง “กัดปกคอเสื้อ” ลดลงซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้และเมื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมกระตุ้นตนเอง “กัดปกคอเสื้อ” ของนักเรียนออทิสติกที่ได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมการทรงท่าพบว่า นักเรียนออทิสติกที่มีพฤติกรรมกระตุ้นตนเอง “กัดปกคอเสื้อ” ดังนั้น ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมกระตุ้นตนเอง “กัดปกคอเสื้อ” ในระยะที่ 1 กับในระยะที่ 2 พบว่า นักเรียนออทิสติกมีพฤติกรรมกระตุ้นตนเอง “กัดปกคอเสื้อ” ลดลง คิดเป็นร้อยละ 35.75

คำสำคัญ: นักเรียนออทิสติก พฤติกรรมกระตุ้นตนเอง ชุดกิจกรรมการทรงท่า

Abstract

This research is an ABAB Reversal Design. The objectives were to 1) study the effect of using a set of posture activities to reduce self-stimulating behavior, “collar-biting” of the autistic student, and 2) compare the self-stimulating behavior, “collar-biting” of the autistic student before and after using the set of posture activities. The sample was a 7-year-old female autistic student at Tak Special Education Center, Tak Province, Mae Sot Branch. The research instruments used consisted of 1) a set of posture activities, consisting of sitting on a swing, picking up a ring and putting it on a pole, sitting on a ball, picking up a ring and putting it on a pole, and jumping on a trampoline, picking up a ring and putting it on a pole. The researcher selected meaningful activities that the learners liked and were interested in practicing. Therefore, the researcher practiced picking up a ring and putting it on a pole together with the set of posture activities. 2) Observation form for self-stimulating behavior, “collar-biting” before using the set of posture stimulation activities, the period of using the set of posture stimulation activities, the period after removing the set of posture stimulation activities, and the period of using the set of posture stimulation

activities. 3) Individual lesson plans with the set of posture activities. Data were analyzed using percentage and mean statistics.

The research results showed that the autistic student had self-stimulating behavior of “collar-biting” after using the posture training program. It was found that the self-stimulating behavior of “collar-biting” decreased, which was consistent with the hypothesis. When comparing the self-stimulating behavior of “collar-biting” of the autistic student who was trained with the posture training program, it was found that the autistic student had self-stimulating behavior of “collar-biting” as follows: the results of comparing the self-stimulating behavior of “collar-biting” in phase 1 and phase 2 found that the autistic student had self-stimulating behavior of “collar-biting” decreased by 35.75 percent.

Keywords: Autistic Student, Self-Stimulating Behavior, Posture Training Program

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 กำหนดไว้ว่าการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทุกด้าน และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขตามตามมาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึง และมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่ายการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการและผู้ด้อยโอกาสต้องให้สิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษโดยเฉพาะ ตามมาตรา 10 กำหนดไว้ว่า การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกายจิตใจสติปัญญาอารมณ์สังคม การสื่อสาร และการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการหรือทุพพลภาพหรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้หรือไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาส ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ การจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ให้จัดตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการโดยไม่มีค่าใช้จ่าย และให้บุคคลดังกล่าว มีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวงการจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความสามารถพิเศษ ต้องจัดรูปแบบที่เหมาะสมโดยคำนึงความสามารถของบุคคลนั้น

กิจกรรมเสริมหลักสูตรกิจกรรมบำบัดศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดตาก เป็นการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการมีความสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษ และสอดคล้องกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน เอื้อประโยชน์ต่อเด็กพิการที่รับบริการด้านการศึกษากจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในรูปแบบที่แตกต่างกัน รวมถึงการนำเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกมาประยุกต์ใช้และปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของแต่ละพื้นที่ตามประเภท ระดับความพิการ และพัฒนาศักยภาพของเด็กพิการเพิ่มเติมจากหลักสูตรสถานศึกษา ที่มุ่งเน้นให้เด็กพิการสามารถพึ่งพาตนเองได้และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตาก จึงได้จัดทำกิจกรรมเสริมหลักสูตรกิจกรรมบำบัดขึ้น เพื่อให้มีพัฒนาการต่างๆที่เหมาะสมเต็มศักยภาพ และสอดคล้องกับสภาพความพิการและศักยภาพของแต่ละบุคคลและเพื่อให้ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขสามารถพึ่งพาตนเองและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

เด็กออทิสติก เป็นเด็กที่มีความบกพร่องในทักษะทางสังคมและการสื่อสารร่วมกับอาการหมกมุ่นกับบางสิ่งบางอย่างมากเกินไปหรือพูดซ้ำ ๆ ขาดความยืดหยุ่นตรงกับการวินิจฉัยโรคทางจิตเวชเด็กชื่อ Autism Spectrum Disorder-ASD หรือ Pervasive Developmental Disorders-PDDs เด็กออทิสติก แต่ละคนจะมีอาการแตกต่างกันอย่างหลากหลายแต่ก็มีลักษณะร่วมคล้ายกันคืออยู่ในโลกของตัวเองมากสนใจสิ่งแวดล้อนน้อยมักเรียกไม่ค่อยหัน ไม่ค่อยสนใจใคร ไม่สบตาเวลาสนทนาเล่นไม่เหมาะสมตามวัยพูดซ้ำหรือพูดเป็นภาษาที่ฟังแล้วไม่เข้าใจทำอะไรซ้ำๆ เป็นแบบแผน ไม่ยืดหยุ่นสนใจบางอย่างแบบหมกมุ่นมากเกินไปเด็กบางคนจะมีอาการ กระตุ่นตัวเองเป็นระยะ เช่น หมุนตัวโยกตัว เขย่งเท้า สะบัดมือ เล่นมือ เล่นเสียง กัดคอเสื้อตนเอง เป็นต้น ออทิสติกซึ่งเป็นโรคที่พบมากขึ้นในทุกประเทศทั่วโลก ในด้านระบาดวิทยา ปัจจุบันพบว่า มีความชุกประมาณร้อยละ 1-2 ของเด็กวัยเรียนจากเดิมร้อยละ 0.2 ในช่วงเวลา 2 ทศวรรษที่ผ่านมาโดยการสำรวจล่าสุดในพื้นที่เฝ้าระวังของศูนย์ควบคุมและป้องกันโรค (สถาบันรามาธิบดี, 2557, หน้า 7-14)

จากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนักเรียนออทิสติก อายุ 7 ปี สามารถนั่งทำกิจกรรมกลุ่มตอนเข้าร่วมกับเพื่อนๆและกิจกรรมบนโต๊ะได้ แต่ไม่สามารถทำได้นาน แสดงพฤติกรรมอยู่ไม่นิ่ง เดินไปมา และมีพฤติกรรมกระตุ้นตนเอง คือ การกัดปกคอเสื้อ ผู้วิจัยจึงได้ไปศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาที่ทำให้เกิดพฤติกรรมดังกล่าว พบว่า นักเรียนมีความบกพร่องของการบูรณาการประสาทความรู้สึก มักจะพบว่ามีความยากลำบากในการเรียนรู้ แต่มักจะไม่พบว่ามีอาการสูญเสียการทำงาน

ของระบบประสาทความรู้สึกส่วนปลาย (Peripheral Sensory Loss) หรือการบาดเจ็บของระบบประสาท ส่วนกลาง (Neurological Damage) แต่ที่สังเกตได้คือ ความบกพร่อง (Deficits) ซึ่งเป็นผลของ Poor Sensory Integration ที่แสดงออกมาในรูปแบบพฤติกรรมการเรียนรู้ที่บกพร่องหรือที่เป็นปัญหา ไม่ว่าจะเป็นการเคลื่อนไหว การเล่นและการเรียน นอกจากนี้ทฤษฎีการบูรณาการประสาทความรู้สึกอยู่บนข้อตกลงพื้นฐานดังนี้คือ การเรียนรู้ขึ้นอยู่กับความสามารถในการรับและประมวลผลความรู้สึกจากการเคลื่อนไหว และสิ่งแวดล้อม ใช้การเรียนรู้ที่เกิดขึ้นไปวางแผนและกระทำพฤติกรรมและประสบการณ์ความรู้สึกที่เพิ่มขึ้นที่ได้มาจากการทำกิจกรรมที่มีความหมาย จะช่วยสร้างเสริมการตอบสนองเพื่อการปรับตัว (Adaptive Response) เพิ่มความสามารถในการประมวลผลความรู้สึกที่ยากซับซ้อน ผลที่ได้คือเพิ่มความสามารถในการเรียนรู้และพฤติกรรมอื่น ๆ (สรินยา ศรีเพชรารุธ และ สายฝน ชาวล้อม, 2551, หน้า 38)

ผู้วิจัยจึงเห็นว่า ควรแก้ปัญหาหนี้ เพื่อลดระดับการกระตุ้นตนเอง เพื่อให้เด็กเรียนสามารถพัฒนาการได้ด้วยตนเอง จึงได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีการบูรณาการประสาทการรับรู้ความรู้สึก (Sensory Integration) ของเอ จิน แอร์ (A. Jean Ayres) ซึ่งกล่าวไว้ว่า หากในวัย 7 ปีแรกมีการทำงานของบูรณาการประสาท การรับรู้ความรู้สึกที่ดีจะส่งผลโดยตรงต่อพัฒนาการทางการใช้กล้ามเนื้อ การเคลื่อนไหวของเด็กอย่างชัดเจน ผู้วิจัยจึงเห็นว่า ควรแก้ปัญหาหนี้ เพื่อลดระดับการทำร้ายตนเอง และผู้อื่น เพื่อให้เด็กเรียนสามารถพัฒนาการได้ด้วยตนเอง จึงได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีการบูรณาการประสาทการรับรู้ความรู้สึก (Sensory Integration) ของเอ จิน แอร์ (A. Jean Ayres) ซึ่งกล่าวไว้ว่า หากในวัย 7 ปีแรกมีการทำงานของบูรณาการประสาท การรับรู้ความรู้สึกที่ดีจะส่งผลโดยตรงต่อพัฒนาการทางการใช้กล้ามเนื้อ การเคลื่อนไหวของเด็กอย่างชัดเจน และได้ศึกษางานวิจัยของ Jane Summers et al. (2017) กล่าวว่า เด็กออทิสติกมักมีความผิดปกติด้านประสาทความรู้สึกซึ่งมีผลต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน โดยบางคนมีความผิดปกติทางประสาทสัมผัส พฤติกรรมการทำร้ายตนเอง บางมีการตอบสนองที่มากเกินไปหรือน้อยเกินไป จนเกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ต่อสิ่งเร้า เด็กออทิสติกจึงชอบแสวงหาหรือหลีกเลี่ยง อีกทั้งผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยประกาศิต วรรณภาส ชัยยง (2564) กล่าวว่า การขี่ม้าและบำบัดบนหลังม้าจะช่วยกระตุ้นประสาทการรับรู้ความรู้สึกในระบบการทรงตัว (Vestibular system) โดยการเคลื่อนไหวของม้า เป็นลักษณะของการเคลื่อนไหวแบบสามมิติ คือ บน ล่าง ซ้าย ขวา หน้า หลัง ซึ่งเป็นการรักษาแบบบูรณาการประสาทความรู้สึก (Sensory Integration) สอดคล้องกับ Alescia Ford (2021) กล่าวว่า ภาวะกลัวการเคลื่อนไหวในแนวด้านแรงโน้มถ่วงของโลก เป็นผลมาจากการตอบสนองการรับรู้ความรู้สึกในระบบการทรงตัวที่สูงกว่าปกติ การให้ข้อมูลในระบบนี้เป็นการให้กิจกรรมการรับรู้ความรู้สึกที่มีการเปลี่ยนตำแหน่งของร่างกาย การหมุน การ เคลื่อนไหวที่มีจังหวะ เช่น แก้อ้อโยก บันไดปีนปาย ชิงช้า ม้าโยก เป็นต้น

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว เห็นได้ว่าชุดกิจกรรมการทรงท่าช่วยให้นักเรียนออทิสติกลดพฤติกรรมอยู่ไม่นิ่ง เดินไปมา และพฤติกรรมกีดกอดตัวเอง ก่อนเข้าสู่กิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียนของตนเอง ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาชุดกิจกรรมการทรงท่าเพื่อลดพฤติกรรมกระตุ้นตนเอง “กีดกอดตัวเอง” ของนักเรียนออทิสติก อายุ 7 ปี ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตาก สาขาแม่สลด

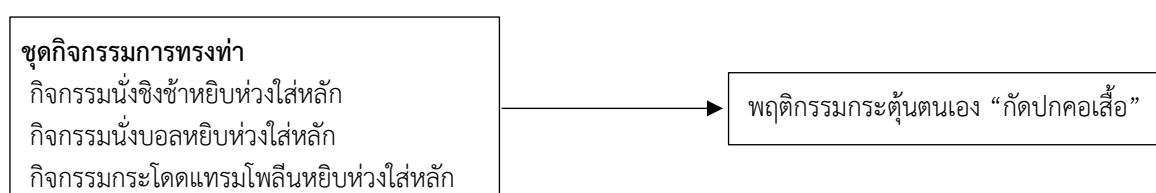
วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลของการใช้ชุดกิจกรรมการทรงท่าเพื่อลดพฤติกรรมกระตุ้นตนเอง “กีดกอดตัวเอง” ในนักเรียนออทิสติก
2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมกระตุ้นตนเอง “กีดกอดตัวเอง” ของนักเรียนออทิสติกก่อนและหลังใช้ชุดกิจกรรมการทรงท่า

สมมติฐานการวิจัย

หลังการใช้ชุดกิจกรรมการทรงท่าในนักเรียนออทิสติกมีพฤติกรรมกระตุ้นตนเอง “กีดกอดตัวเอง” ลดลงก่อนการใช้ชุดกิจกรรมการทรงท่า

กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นเตรียมความพร้อม กลุ่มนักเรียนออทิสติก ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 1 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนออทิสติก เพศหญิง อายุ 7 ปี ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตาก สาขาแม่สอด ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 1 คน ได้มาโดยวิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ ชุดกิจกรรมการทรงท่า

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ พฤติกรรมกระตุ้นตนเอง “กัดปากคอเสื้อ”

3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ระยะก่อนการทดลอง โดยดำเนินการในเรื่องต่อไปนี้

3.1.1 สำรวจปัญหาพฤติกรรมของนักเรียนออทิสติก

3.1.2 คัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยคัดเลือกนักเรียนออทิสติกที่มีพฤติกรรมกระตุ้นตนเอง “กัดปากคอเสื้อ” จากนั้นผู้วิจัยสังเกตพฤติกรรมดังกล่าวอีกครั้งหนึ่ง จากข้อมูลที่ได้มา ผู้วิจัยนำมาพิจารณาตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ข้างต้น พบว่ามีนักเรียนออทิสติกจำนวน 1 คนที่มีลักษณะพฤติกรรมกระตุ้นตนเอง “กัดปากคอเสื้อ” ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้เลือกนักเรียนออทิสติกคนดังกล่าวเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

3.1.3 ผู้วิจัยได้เลือกผู้ช่วยนักวิจัย ซึ่งเป็นครูประจำชั้นห้องเรียนข้าง ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดตาก สาขาแม่สอด และผู้ปกครองของนักเรียนออทิสติก จำนวน 2 คน

3.1.4 กำหนดแผนการลดพฤติกรรมกระตุ้นตนเอง โดยใช้ชุดกิจกรรมการทรงท่า

3.2 ระยะการทดลอง (8 สัปดาห์)

การทดลองนี้เป็นกระบวนการลดพฤติกรรมกระตุ้นตนเอง “กัดปากคอเสื้อ” ของนักเรียนออทิสติก โดยใช้การศึกษารายกรณี (Case Study) และวิธีวิจัยแบบการออกแบบวิจัยรายบุคคล (Single Subject Design) ประเภท A-B-A-B โดยทำการทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง 1 คน ดำเนินการทดลองวันละ 10 นาทีต่อคน สัปดาห์ละ 2 วัน

ตัวอย่างการทดลอง: นักเรียนออทิสติกคนที่ 1 ทำการทดลองเวลา 09.50 – 10.00 น. โดยผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัยสังเกตพฤติกรรม “กัดปากคอเสื้อ” ตามเวลาที่กำหนด เข้าไปสอนตามปกติ พร้อมสังเกตพฤติกรรม และใช้เครื่องจับเวลาเพื่อบันทึกช่วงเวลาการเกิดพฤติกรรมกระตุ้นตนเองดังกล่าว ในระหว่างการสังเกต เมื่อพบพฤติกรรม ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยจะใช้แบบบันทึกพฤติกรรม ซึ่งดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้:

ระยะที่ 1 (A1): ระยะเส้นฐานที่ 1 (Baseline Phase 1) เป็นช่วงเก็บข้อมูลพื้นฐาน โดยยังไม่มีการจัดกิจกรรมใด ๆ ใช้เวลา 2 สัปดาห์

ระยะที่ 2 (B1): ระยะการปรับพฤติกรรมที่ 1 (Treatment Phase 1) เป็นช่วงนำชุดกิจกรรมการทรงท่ามาใช้เพื่อปรับพฤติกรรม ใช้เวลา 2 สัปดาห์

ระยะที่ 3 (A2): ระยะเส้นฐานที่ 2 (Baseline Phase 2) เป็นการเก็บข้อมูลพื้นฐานครั้งที่ 2 โดยไม่มีการจัดกิจกรรมเช่นเดียวกับระยะที่ 1 ใช้เวลา 2 สัปดาห์

ระยะที่ 4 (B2): ระยะการปรับพฤติกรรมที่ 2 (Treatment Phase 2) เป็นการนำชุดกิจกรรมการทรงท่ามาใช้ซ้ำอีกครั้ง ใช้เวลา 2 สัปดาห์

3.3 ระยะหลังการทดลอง

ในขั้นตอนหลังการทดลอง ผู้วิจัยจะนำผลการทดลองมาพิจารณา หากพบข้อบกพร่อง จะดำเนินการหาแนวทางแก้ไขและปรับปรุงต่อไป

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

4.1 ชุดกิจกรรมการทรงท่า ประกอบด้วย การนั่งซิงขาหีบห้วงใส่หลัก การนั่งบอลหีบห้วงใส่หลัก และการกระโดดแตรมโพลีนหีบห้วงใส่หลักโดยผู้วิจัยได้เลือกกิจกรรมที่มีความหมายและเป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนชอบและสนใจที่ต้องการอยากฝึก ผู้วิจัยจึงนำการหีบห้วงใส่หลักมาฝึกร่วมกับการฝึกชุดกิจกรรมการทรงท่า

4.2 แบบสังเกตพฤติกรรมกรรมการกระตุ้นเอง “กัตปคคอเลื้อ” ก่อนการใช้ชุดกิจกรรมการกระตุ้นการทรงท่า ระยะการใช้ชุดกิจกรรมการกระตุ้นการทรงท่า ระยะหลังการถอดถอนการใช้ชุดกิจกรรมการกระตุ้นการทรงท่า และระยะการ ใช้ชุดกิจกรรมการกระตุ้นการทรงท่า

4.3 แผนการสอนเฉพาะบุคคลด้วยชุดกิจกรรมการทรงท่าที่ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้นให้สอดคล้องกับกิจกรรมเสริมหลักสูตรกิจกรรมบำบัด สำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ มาตรฐานที่ 1 การรับรู้ความรู้สึกและตอบสนองต่อสิ่งเร้า จากประสาทสัมผัส ตัวชี้วัดที่ 1 รับความรู้สึกละเอียดตอบสนองต่อการทรงตัวได้เหมาะสม จำนวน 3 กิจกรรม ซึ่งชุดกิจกรรมการ ทรงท่าได้ผ่านการวิเคราะห์จากผู้เชี่ยวชาญแล้วว่ามีความเหมาะสม ชัดเจน สามารถช่วยลดพฤติกรรมกระตุ้นตนเองได้

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 การศึกษาผลของการใช้ชุดกิจกรรมการทรงท่าเพื่อลดพฤติกรรมกระตุ้นตนเอง “กัตปคคอเลื้อ” ของนักเรียนออทิสติก วิเคราะห์ข้อมูล โดย

5.1.1 นำข้อมูลจากการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมกระตุ้นตนเอง “กัตปคคอเลื้อ” มาเปรียบเทียบเป็นค่า ร้อยละของช่วงเวลาที่เกิดพฤติกรรม

5.1.2 หาค่าเฉลี่ยของค่าร้อยละของช่วงเวลาที่เกิดพฤติกรรมกระตุ้นตนเอง “กัตปคคอเลื้อ” ของเด็กแต่ละ คนในระยะต่าง ๆ ของการทดลอง

5.2 การเปรียบเทียบพฤติกรรมกระตุ้นตนเอง “กัตปคคอเลื้อ” ของนักเรียนออทิสติกก่อนและหลังใช้ชุด กิจกรรมการทรงท่า

5.2.1 นำเสนอเป็นค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ยร้อยละของช่วงเวลาที่เกิดพฤติกรรมกระตุ้นตนเอง “กัตปค คอเลื้อ” ของนักเรียนออทิสติกที่เกิดขึ้นก่อนและหลังการใช้กิจกรรม

5.2.2 นำเสนอในรูปแบบกราฟ แสดงค่าร้อยละของช่วงเวลาที่เกิดพฤติกรรมกระตุ้นตนเอง “กัตปค คอเลื้อ” ตลอดทั้ง 4 ระยะ

ผลการวิจัย

นำข้อมูลจากการบันทึกพฤติกรรมกระตุ้นตนเอง “กัตปคคอเลื้อ” ของผู้สังเกต 2 คน และนำมาหาค่าร้อยละของ พฤติกรรมที่เกิดขึ้นในแต่ละระยะการทดลอง 4 ระยะ นำข้อมูลมาแสดงตารางและกราฟ ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงค่าร้อยละพฤติกรรมกระตุ้นตนเอง “กัตปคคอเลื้อ” ในระยะเส้นฐาน (A1)

ครั้งที่	ผู้สังเกตคนที่ 1 (%)	ผู้สังเกตคนที่ 2 (%)	ค่าเฉลี่ย (%)	ค่าร้อยละของระยะ เส้นฐาน (A ₁)
1	90	90	90	82.19
2	90	85	87.5	
3	85	85	85	
4	90	85	87.5	
5	80	80	80	
6	80	80	80	
7	75	75	75	
8	75	70	72.5	

จากตาราง 1 พบว่าในระยะเส้นฐาน (A1) มีร้อยละพฤติกรรมกระตุ้นตนเอง “กัตปคคอเลื้อ” มากที่สุดในครั้งที่ 1 คือ ร้อยละ 90 และมีร้อยละพฤติกรรมกระตุ้นตนเอง “กัตปคคอเลื้อ” น้อยที่สุดในครั้งที่ 8 คือ ร้อยละ 72.5

ตาราง 2 แสดงค่าร้อยละพฤติกรรมกระตุ้นตนเอง “กัดปกคอเสื้อ” ในระยะการจัดกระทำ (B1)

ครั้งที่	ผู้สังเกตคนที่ 1 (%)	ผู้สังเกตคนที่ 2 (%)	ค่าเฉลี่ย (%)	ค่าร้อยละของระยะจัดกระทำ (B1)
1	70	70	70	60.94
2	70	70	70	
3	60	65	62.5	
4	70	65	67.5	
5	60	60	60	
6	55	55	55	
7	55	50	52.5	
8	50	50	50	

จากตาราง 2 พบว่าในร้อยละพฤติกรรมกระตุ้นตนเอง “กัดปกคอเสื้อ” ในระยะการจัดกระทำ (B1) มากที่สุดในครั้งที่ 1 คือ ร้อยละ 70 และมีร้อยละพฤติกรรมกระตุ้นตนเอง “กัดปกคอเสื้อ” น้อยที่สุดในครั้งที่ 8 คือ ร้อยละ 50

ตาราง 3 แสดงค่าร้อยละพฤติกรรมกระตุ้นตนเอง “กัดปกคอเสื้อ” ในระยะเส้นฐาน (A2)

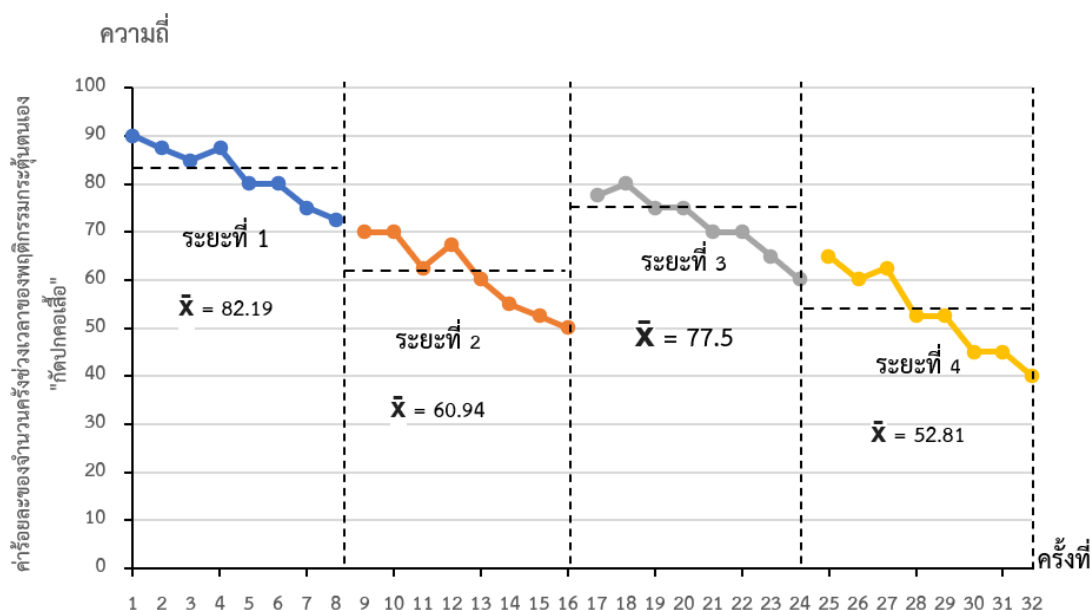
ครั้งที่	ผู้สังเกตคนที่ 1 (%)	ผู้สังเกตคนที่ 2 (%)	ค่าเฉลี่ย (%)	ค่าร้อยละของระยะเส้นฐาน (A2)
1	75	80	77.5	77.50
2	80	80	80	
3	75	75	75	
4	75	75	75	
5	70	70	70	
6	70	70	70	
7	65	65	65	
8	60	60	60	

จากตาราง 3 พบว่าในร้อยละพฤติกรรมกระตุ้นตนเอง “กัดปกคอเสื้อ” ในระยะเส้นฐาน (A2) มากที่สุดในครั้งที่ 1 คือ ร้อยละ 77.5 และมีร้อยละพฤติกรรมกระตุ้นตนเอง “กัดปกคอเสื้อ” น้อยที่สุดในครั้งที่ 8 คือ ร้อยละ 60

ตาราง 4 แสดงค่าร้อยละพฤติกรรมกระตุ้นตนเอง “กัดปกคอเสื้อ” ในระยะการจัดกระทำ (B2)

ครั้งที่	ผู้สังเกตคนที่ 1 (%)	ผู้สังเกตคนที่ 2 (%)	ค่าเฉลี่ย (%)	ค่าร้อยละของระยะจัดกระทำ(B2)
1	65	65	65	52.81
2	60	60	60	
3	65	60	62.5	
4	50	55	52.5	
5	55	50	52.5	
6	45	45	45	
7	45	45	45	
8	40	40	40	

จากตาราง 4 พบว่าในร้อยละพฤติกรรมกระตุ้นตนเอง “กัตปคคอเลื้อ” ในระยะการจัดกระทำ (B2) มากที่สุดในครั้งที่ 1 คือ ร้อยละ 65 และมีร้อยละพฤติกรรมกระตุ้นตนเอง “กัตปคคอเลื้อ” น้อยที่สุดในครั้งที่ 8 คือ ร้อยละ 40

ภาพที่ 1 ค่าความถี่ ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมกระตุ้นตนเอง “กัตปคคอเลื้อ”
ในนักเรียนออทิสติก ในแต่ละการทดลอง 4 ระยะ

จากภาพประกอบ 1 แสดงว่าพฤติกรรมกระตุ้นตนเอง “กัตปคคอเลื้อ” ในระยะที่ 2 (B1) และระยะที่ 4 (B2) มีค่าความถี่ของพฤติกรรมกระตุ้นตนเอง “กัตปคคอเลื้อ” ลดลง

สรุปได้ว่า ในระยะการใช้ชุดกิจกรรมการทรงท่า พฤติกรรมกระตุ้นตนเอง “กัตปคคอเลื้อ” ของนักเรียนออทิสติกลดลง ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิจัยที่ได้ดำเนินการมาในข้างต้น เมื่อนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์และสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. นักเรียนออทิสติกมีพฤติกรรมกระตุ้นตนเอง “กัตปคคอเลื้อ” หลังการใช้ชุดฝึกกิจกรรมการทรงท่า แล้วพบว่า มีพฤติกรรมกระตุ้นตนเอง “กัตปคคอเลื้อ” ลดลง ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้
2. เมื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมกระตุ้นตนเอง “กัตปคคอเลื้อ” ของนักเรียนออทิสติกที่ได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมการทรงท่า พบว่า นักเรียนออทิสติกที่มีพฤติกรรมกระตุ้นตนเอง “กัตปคคอเลื้อ” ดังนี้ ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมกระตุ้นตนเอง “กัตปคคอเลื้อ” ในระยะที่ 1 กับในระยะที่ 4 พบว่า นักเรียนออทิสติกมีพฤติกรรมกระตุ้นตนเอง “กัตปคคอเลื้อ” ลดลงคิดเป็นร้อยละ 35.75

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาและเปรียบเทียบพฤติกรรมกระตุ้นตนเอง “กัตปคคอเลื้อ” ของนักเรียนออทิสติกด้วยชุดกิจกรรมการทรงท่า ปรากฏผลการวิจัย ดังนี้

นักเรียนออทิสติกห้องเรียนช้าง ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตาก สาขาแม่สอด หลังจากการใช้ชุดกิจกรรมการทรงท่า ผลการวิเคราะห์ค่าร้อยละของจำนวนครั้งของช่วงเวลาที่เกิดขึ้นแต่ละครั้งของพฤติกรรมกระตุ้นตนเอง “กัตปคคอเลื้อ” ลดลง ในระยะจัดกระทำด้วยชุดกิจกรรมการทรงท่า จะเห็นได้จากระดับกราฟในระยะจัดกระทำ (B1) และระยะจัดกระทำ (B4) ส่วนกราฟที่แสดงค่าร้อยละของจำนวนครั้งของช่วงเวลาของพฤติกรรมกระตุ้นตนเอง “กัตปคคอเลื้อ” ของนักเรียนออทิสติกอยู่ในระดับสูง คือ ระยะเส้นฐาน (A1) และระยะเส้นฐาน (A2) ซึ่งเป็นระยะหยุดการใช้ชุดกิจกรรมการทรงท่าจากผลการวิจัยดังกล่าว แสดงว่าการใช้ชุดกิจกรรมการทรงท่ามีผลต่อพฤติกรรมกระตุ้นตนเอง “กัตปคคอเลื้อ”

ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการศึกษาของ สุนิศา เจือหนองแขง (2555, หน้า 53) ผลปรากฏว่าเมื่อเด็กออทิสติกได้รับชุดกิจกรรม กระตุ้นระบบการรับรู้สัมผัสและการเคลื่อนไหว มีพฤติกรรมการเล่นนิ้วมือในเด็กออทิสติกลดลง และสอดคล้องกับ ผลงานวิจัยพุฒิมพษ์ เพชรรัตน์ (2552 หน้า 50) ซึ่งได้ทำการศึกษาการใช้กิจกรรมการเคลื่อนไหวโดยการวิ่งเหยาะๆเพื่อลด พฤติกรรมซ้ำๆ และกระตุ้นตัวเอง และเพิ่มการตอบสนองที่เหมาะสม โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กออทิสติกที่มีพฤติกรรมซ้ำ ๆ ผลการวิจัยพบว่าการใช้กิจกรรมเคลื่อนไหวโดยการวิ่งเหยาะ ๆ ช่วยลดพฤติกรรมซ้ำๆ กระตุ้นตัวเอง และเพิ่มการตอบสนองที่เหมาะสมทางการเล่น และทางวิชาการ ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยในครั้งนี้

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับณัฐสุดา เชื้อมโนชาญ (2543) ได้ศึกษาการกระตุ้นระบบ Vestibular และ Tactile ที่มีต่อการลดพฤติกรรมซ้ำๆ (Stereotype Behavior) ในเด็กตาบอด พฤติกรรมซ้ำๆ หมายถึง การเคลื่อนไหวที่มีลักษณะทำซ้ำ ๆ เป็นประจำโดยไม่มีจุดมุ่งหมาย ได้แก่ การโยกตัวและ สายศีรษะ ใช้เวลาในการศึกษาเป็นระยะเวลา 5 สัปดาห์ๆ ละ 3 ครั้ง ๆ ละ 50 นาที ใช้การเปรียบเทียบผลการสังเกตความถี่และช่วงเวลาของการแสดงพฤติกรรมซ้ำๆ ของเด็ก ก่อนเริ่มโปรแกรม การทดลอง เพื่อใช้หาค่า Baseline โดยใช้สถิติ The Mann-Whitney U Test แสดงผลการวิจัยด้วยกราฟและวิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์ด้วยสายตาใช้สถิติ Split Middle Method สำหรับ Single – Case Experimental Design ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับโปรแกรมการกระตุ้นระบบ Vestibular และ Tactile มีความถี่และช่วงเวลาของการเกิดพฤติกรรม ซ้ำ ๆ มีแนวโน้ม ลดลง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การใช้ชุดกิจกรรมการทรงท่า เป็นการประเมินปัญหาทางด้านระบบประสาทรับรู้สัมผัส ดังนั้นควรให้ผู้เชี่ยวชาญในการประเมินมาร่วมประเมินความบกพร่องทางด้านประสาทรับรู้สัมผัส ได้แก่ นักกิจกรรมบำบัด เพื่อให้ทราบ ปัญหาผู้เรียนที่แท้จริง
2. ควรทำการเผยแพร่เกี่ยวกับชุดกิจกรรมการทรงท่าให้แก่ผู้ปกครอง ผู้สอน หรือผู้ที่ใกล้ชิดกับนักเรียนที่มี ปัญหาด้านการบูรณาการประสาทรับรู้สัมผัส เพื่อนำไปใช้ในการลดพฤติกรรมกระตุ้นตนเอง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาการนำเทคนิควิธีการบูรณาการประสาทรับรู้สัมผัสด้านการทรงท่าร่วมกับด้านอื่น ๆ เช่น ด้านการ รับสัมผัส ด้านการรับรู้สัมผัสผ่านเอ็น กล้ามเนื้อ และข้อต่อ เป็นต้น ในการลดพฤติกรรมกระตุ้นตนเอง เพื่อให้เด็กนักเรียนมีพฤติกรรม ที่พึงประสงค์
2. ควรศึกษาวิธีการใช้เทคนิคการบูรณาการประสาทรับรู้สัมผัสโดยนำชุดกิจกรรมการทรงท่าแก้ปัญหาพฤติกรรม อื่น ๆ เช่น พฤติกรรมไขว่คว้า พฤติกรรมสะบัดมือ พฤติกรรมเขย่งปลายเท้า เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- กรมสุขภาพจิต. (2562). *คู่มือฝึกและดูแลเด็กออทิสติกสำหรับผู้ปกครอง* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ ฯ: โรงพยาบาลอุบลประ
สาทไวทยโยปถัมภ์.
- เกริกชัย พิชัย. (2557). ผลของการใช้อาชาบำบัดลดภาวะกลืนการเคลื่อนไหวในแนวต้านแรงดึงดูดของโลกในเด็กออทิสติก.
วารสารราชานุกูล, 29(1), 31-36.
- ขวัญวรชัย ชาญธรรณวัฒน์. (2557). ปัจจัยเชิงเหตุทางพุทธศาสนาที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมของผู้ปกครองในการดูแลเด็ก
ออทิสติก : กรณีศึกษา สถาบันราชานุกูล. [วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต] กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ทวีศักดิ์ สิริรัตน์เรขา. (2561). *คู่มือฝึกและดูแลเด็กออทิสติกสำหรับผู้ปกครอง* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โปรสเพอร์สพลัส.
สถาบันราชานุกูล. (2557). *เด็กออทิสติก คู่มือสำหรับพ่อแม่/ผู้ปกครอง* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์
การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.
- สรินยา ศรีเพชรารุณ. (2559). การทำกิจกรรมบำบัด Sensory Integration. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา
<http://web.kku.ac.th/autistic/th/images/stories/docandpdf/si.pdf>. (1 เมษายน 2567)
- สุภาพร ชินชัย. (2555). *กรอบอ้างอิงการบูรณาการประสาทความรู้สึก: ทฤษฎีและการปฏิบัติการทางคลินิกกิจกรรมบำบัด*.
เชียงใหม่: พิมพ์นานา.

Audet, L.R. (2001). *The Nature of Pervasive Developmental Disorder: A Holistic View, in Autism: A Comprehensive Occupational Therapy Approach*. Edited by H. Miller Kuhaneck. Bethesad: The American Occupational Therapy Asso